

Business informace na VŠE

Ing. Ivana Svobodová

Katedra managementu, Vysoká škola ekonomická v Praze

ivanasvo@vse.cz

INSOURCE 2008: konference o profesionálních informačních zdrojích pro obchod, management, marketing a průzkum trhu, Praha 5. – 6. 2. 2008

Abstrakt

Na Vysoké škole ekonomické v Praze jsou k dispozici studentům, pedagogům a zaměstnancům VŠE elektronické informační zdroje. Rozsah těchto (převážně) databází umožňuje získávat poměrně široký soubor údajů, ze kterých studenti vycházejí při psaní svých seminárních, bakalářských a diplomových prací a také pedagogové ve své pedagogické a výzkumné činnosti.

Elektronické informační zdroje

Vysoká škola ekonomická v Praze má možnost využívat několik tzv. elektronických informačních zdrojů od několika různých poskytovatelů.

Jak se může každý návštěvník webové stránky www.vse.cz přesvědčit, počet těchto informačních zdrojů je poměrně vysoký.

Studenti, pedagogové a další zaměstnanci VŠE mohou pracovat s:

a) **Plnotextovými všeobecnými zdroji**, do této skupiny patří:

- ProQuest 5000, známá kolekce celkem 16 databází, jež zpřístupňuje bibliografické záznamy článků a odborných prací v plném textu nebo v abstraktu,
- EBSCO, zpřístupňuje 10 databází obsahujících články a zprávy informačních agentur a také publikace příručkového charakteru,
- Anopress IT, hojně využívaná databanka plných textů českých médií – jak novin, tak časopisů, televize či rozhlasu. Součástí databanky je tzv. vědomostní část, věnovaná informacím referenčního a encyklopedického charakteru.

b) **Plnotextovými specializovanými zdroji**, např.

- ACM Digital Library (články z oboru počítačové vědy),
- ExpressExec (databáze z oboru podnikového managementu, podnikové ekonomiky a mikroekonomie),
- Factiva (články a informace z oblasti obchodu a ekonomiky),
- Gale Virtual Reference Library (kolekce vybraných elektronických knih, zejm. z oboru managementu, obchodu a financí),
- IEEE Computer Society Digital Library (digitální knihovna z oboru počítačové vědy),
- JSTOR (databáze časopisů z humanitní oblasti),
- Lecture Notes In Computer Science (sborník zaměřený na počítačovou vědu a informační technologie),
- Literature Online (databáze anglické a americké literatury),
- Market Research Monitor (databáze zaměřená na marketingové studie z mezinárodních trhů),

- Patria Plus (internetový informační zdroj pro finančníky, ekonomy, manažery a investory),
- SourceOECD (databáze monografií a periody OECD),
- Taylor and Francis e-books (vybrané tituly elektronických knih),
- ViewsWire (denní zpravodajství ze světových trhů).

c) **Citačními rejstříky:**

- Web of Knowledge (sleduje citace ve třech databázích).

d) **Faktografickými zdroji, např.:**

- ASPI (elektronická sbírka zákonů a dalších obecně platných předpisů),
- Creditinfo – Firemní monitor a Report (databáze podnikatelských subjektů a nevýdělečných organizací v České republice),
- DSI Campus Solution (databáze statistických údajů z oblasti sociálních a ekonomických věd),
- MarketResearch (světový adresář marketingových zpráv a studií).

e) **Bibliografickými zdroji, např.:**

- Databáze publikační činnosti VŠE,
- EconLit (databáze bibliografických záznamů světové ekonomické literatury),
- FinLit (databáze MF ČR, která obsahuje články domácích i zahraničních ekonomických periodik),
- STATIST (databáze článků z oboru statistiky),
- Ulrich's International Periodicals Directory (databáze seriálových periodik).

Většina těchto zdrojů je aktualizována denně, výjimečně měsíčně. Přístup do těchto databází je obvykle on-line, některé databáze vyžadují registraci, za některé výstupy z těchto databází je nutné zaplatit.

Kromě těchto elektronických informačních zdrojů, které je možné spustit přes webové rozhraní www.vse.cz (jsou přístupné z počítačů v síti VŠE), mohou využívat studenti a pedagogové další informační zdroje, spustitelné výhradně z počítačů v síti VŠE.

Mezi nejčastěji používané patří databáze firem **Magnus** společnosti ČEKIA (resp. jeho nástupce). Tato databáze využívá data agentury ČEKIA, uživatelé VŠE mají on-

line přístup, který zajišťuje aktuálnost získávaných dat. Databáze se zaměřuje zejm. na ekonomické informace z oblasti investičních, obchodních a marketingových činností.

Umožňuje vyhledávat jedince, podniky, podnikatele, banky, pojišťovny, investiční společnosti, fondy kolektivního investování, penzijní fondy, družstva, státní instituce, veřejnou správu, vzdělávací zařízení, zdravotnická zařízení, zájmová sdružení apod. Poskytuje informace o akcích, dluhopisech, podílových listech fondů, zatímních listech, dalších cenných papírech, indexech, derivátech, bankovních vkladech, investičních certifikátech. Dále zprávy auditora, zápisy z valných hromady, finanční výsledky, informace ze společnosti, profil emitenta, prospekt dluhopisu, informační povinnosti, roční a pololetní zprávy, zprávy představenstva, přílohy k účetní závěrce, statuty, stanovy, notářské zápisy, tiskové zprávy, podnikatelské záměry, účetní výkazy, předměty činnosti, ostatní skutečnosti. Ale také ratingy, informace o vlastnících, majetkových účastech, složení orgánů, managementu, obchodních vztazích, nástupnictví, členství ve skupinách apod.

Databáze umožňuje rovněž provádět analýzy z vybraných dat. Za velmi užitečnou volbu považuji tzv. Magnusweb, který zobrazí přehled firem a jejich základních údajů o nich, podle sektoru, resp. oboru podnikání (určující je zadání správného identifikačního čísla, např. OKEČ).

Další velmi hojně využívanou databází je **MarketLine** společnosti Creditinfo. Od tohoto semestru je i tato databáze on-line, což značně zvýšilo využitelnost informací v ní poskytovaných.

MarketLine nabízí obdobné informace jako Magnus. V charakteru základních dat o podnikatelských subjektech se tyto databáze příliš neliší (i když nebývá ojedinělé, že se vyplatí podívat se do obou databází, pokud se Vám v jedné z nich nedaří dohledat aktuální údaje, obvykle v té druhé bývají). Také MarketLine nabízí analýzy (i vestavěnou finanční analýzu, kterou si může uživatel sám modifikovat) a články ze zpravodajství, tentokrát z Albertiny.

Samozřejmostí obou databází je export dat do vhodných formátů, příprava reportů pro uložení či tisk. Samotné databáze se liší v uživatelském prostředí, (které je odlišné) a v dalších spíše speciálnějších detailech (zde bych odkázala laskavého čtenáře přímo na poskytovatele konkrétní databáze).

Vcelku samostatnou kapitolu představuje databáze **Amadeus** společnosti Bureau van Dijk Electronic Publishing, neboť (ačkoliv se jinak neliší charakterem poskytovaných údajů o firmách) disponuje velkým rozsahem sledovaných firem, které ve verzi poskytované VŠE tvoří 1,5 mil. subjektů z Evropy. Tak velký soubor podniků představuje pro výukové a výzkumné účely bohatý zdroj informací. Ovládací prvky Amadea jsou v angličtině a rovněž veškeré výstupy jsou v tomto jazyce. Amadeus umožňuje tříditi společnosti podle mnoha kritérií, např. geographic (region, city, country), industry (NACE, text, NAICS, NAF, ATECO), employees (value, growth rate, max., min., rate of decline), financials, legal form/un-listed company, ownership, atd. Velmi užitečným nástrojem jsou sektorové analýzy, které se mohou provádět až pro 20 uživatelem nadefinovaných společností, vč. spider grafu. Samozřejmostí je statistické zpracování číselných údajů.

Využití elektronických informačních zdrojů na VŠE

V předchozí kapitole je uvedena naprostá většina elektronických informačních zdrojů, které jsou k dispozici uživatelům školní počítačové sítě VŠE. Rozsáhlost a pestrost těchto informačních zdrojů umožňuje nejen srovnávat jednotlivé databáze vzájemně, ale zároveň získávat ucelenější soubor dat pro výzkumné účely, a mnohdy i možnost ověřování si získaných informací z více zdrojů (neboť se mnohdy liší).

Nejpočetnější skupinou uživatelů těchto informačních zdrojů jsou bezpochyby studenti, kteří takto získaná data využívají při zpracování seminárních, bakalářských a diplomových prací. Nejčastěji se pro účely výuky a následně pro studentské práce používají finanční údaje, tj. účetní výkazy. Jednak umožní uživateli téměř okamžité získání dat v požadovaném formátu (nejčastěji xls), studentům i pedagogům se tak významně šetří čas a námaha, které by bylo potřeba vynaložit na obdržení dat z jiných zdrojů (např. Sbírký listin z Obchodního rejstříku) a jejich převod (např. pdf) na vhodné formáty, v horším případě přepis z listinné podoby do elektronické. Data z účetních závěrek jsou využívána nejčastěji pro finanční analýzu konkrétních podniků, jejich srovnání v čase a s významnými konkurenty nebo oborovým průměrem. Součástí těchto analýz bývá tzv. analýza okolí nebo sektorová analýza. I zde se významně uplatňují možnosti jednotlivých databází, které vyberou podle různých klíčů adekvátní soubor firem, vystupujících v daném okolí. Vzhledem k tomu,

že součástí databází firem jsou údaje o vlastnících a majetkových účastech jednotlivých firem a také významné události těchto společností, pomáhají takto získané údaje k lepší interpretaci výsledků jednotlivých analýz. Stává se, že zadavateli seminárních, bakalářských či diplomových prací je konkrétní podnik, který chce zpracovat konkrétní problém (např. vyhledání vhodných partnerů pro alianci, popř. fúzi; zjištění významných konkurentů nebo zákazníků v regionu nebo v příhraničních oblastech; posouzení stavu trhu, na který se firma teprve chystá, apod.)

Pedagogové mají možnost využít elektronické informační zdroje nejen při výuce, přípravě na výuku, ale zejména ve vědecko-výzkumné činnosti. VŠE získala několik grantů a výzkumných záměrů, ve kterých jsou tyto databázové zdroje používány. Také z tohoto důvodu je důležité, aby společnosti, které mají zveřejňovací povinnost a společnosti, které chtějí, aby o nich odborná veřejnost věděla, byly zahrnuty do podobných databází firem. Společnosti poskytující firemní databáze v podstatě zaručují, že údaje, které se zveřejní ve Sbírce listin se do několika málo dnů objeví v jejich databázi. Instituce, které provádějí podobné nezávislé výzkumy jako VŠE tak mají možnost pracovat s velkým a poměrně přesným souborem dat.

V neposlední řadě je potřeba zmínit, že spolupráce poskytovatelů elektronických informačních zdrojů s VŠE je oboustranně výhodná. Studenti, kteří se naučí pracovat s databázemi a využívají je ke studijním účelům, se posléze stanou absolventy, kteří tento způsob získávání informací považují za standard a chtějí jej využívat i ve svém profesním životě.

Zdroje

www.vse.cz